

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

7 лютого 2024 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**II НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
7 лютого 2024 року

Вінниця – 2024

**II Навчально-методична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 7 лютого 2024 року

Розвиток медичної науки і практики у надзвичайних умовах зумовлюють вносити корективи у підготовку та підвищення кваліфікації медичних працівників із наближенням їх освіти до міжнародних стандартів. Саме тому якість освіти у вищих закладах освіти необхідно покращити шляхом ефективної організації та інформатизації навчального процесу, впровадженням передових наукових розробок у практику викладання, забезпеченням високого професіоналізму викладачів, створенням сучасної навчально-методичної бази в усіх освітніх галузях, зокрема і медичній.

Перед закладами вищої медичної освіти стоять важливі завдання, що покликані піднести їх на новий рівень якості, а саме: збільшити частку впровадження нових освітніх технологій, застосовувати безперервний процес вдосконалення знань та умінь, формування у здобувачів стійких практичних навичок. Застосування даних методів покликане систематично вдосконалювати майстерність обстеження та лікування пацієнтів, особливо в умовах змін у світовому науковому середовищі.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

Студенти обох форм навчання брали активну участь у засвоєнні матеріалу вибіркових дисциплін. Практично кожен студент робив презентації з певних тем. Презентації, які відповідали всім критеріям, зберігаються в базі кафедри. Звичайно більш продуктивним були б аудиторні заняття але й за умов воєнного стану можна досягти поставлених задач. Віримо в перемогу !

Лісовий М. І.

ВИХОВНА ФУНКЦІЯ ВИКЛАДАЧА ЗВО

У педагогічній науці педагог завжди розглядався як викладач навчальної дисципліни і як вихователь. Однак саме цей аспект його професійної діяльності завжди викликав у громадській думці найбільше нарікань, непорозумінь, зауважень, обговорень. Широко поширена думка, що студенти університету – дорослі люди, вже виховані й кожен дорослий вихований. Це велика помилка, оскільки дедалі очевиднішим виявляється феномен освіти без виховання. Залишається багато невіршених проблем, часто постає безсилою традиційна університетська культура, у тому числі й педагогічна, якій притаманні авторитарні способи впливу, заборонні заклики, загрози виключення із ЗВО, а не виховання у свободі та відповідальності. Чого варті, наприклад, оголошення на ганку чи паркані університету: не палити, не розпивати спиртні напої, зокрема й пиво. Перелік обмежень, зрозуміло, може бути значно розширено, але все, що забороняється, студенти продовжують робити.

Маючи значний досвід роботи у вищій школі, можемо констатувати наявність змін в університетському житті. Тішить око незакомплексованість молоді, гарні манери, комунікативні вміння, яскравість, інтелектуальний рівень. Разом із тим, часто впадає у вічі епатажний образ, низька мовленнєва культура окремих студентів, що рясніє сленгом, табуваною лексикою, нецензурними виразами, манери поведінки, далекі від уявлень про людську гідність.

Ще К. Ушинський писав: «Ніщо не викоренить у нас твердої віри в те, що настане час, хоча, можливо, і не скоро, коли нащадки наші будуть з подивом згадувати, як довго ми нехтували справою виховання і як багато страждали від цієї недбалості».

Питання необхідності виховання студентів у сучасному ЗВО є одним із найбільш актуальних у педагогічній спільноті і не викликає жодних сумнівів. Вже ні для кого не секрет, що нині серед молоді відбувається зміна ціннісних пріоритетів: переорієнтація студентства з суспільних на індивідуальні цінності, зростання самооцінки особистості, падіння престижу таких цінностей, як громадянськість, патріотизм, колективізм, праця, що може бути свідченням глибокої перебудови духовного світу сучасної молоді.

Формування особистісних, ціннісних якостей відбувається під впливом мікросередовища студентської молоді, серед домінуючих підструктур якого можна виділити академічну групу вишу, викладачів, батьківську сім'ю та дружну компанію. При цьому цілком очевидна пріоритетна орієнтація молоді на батьківське середовище як найважливіший особистісно значущий соціум. Досить близько до неї за значенням примикає дружна компанія, яка також є

пріоритетним для студентства неформальним мікросередовищем. При цьому провідним мотивом, який зумовлює вибір студентами дружної компанії, виступає не творче, діяльнісне середовище, а можливість бути зрозумілим і прийнятним, бути таким, яким є. До важливих мотивів відносять такі, як загальні погляди на життя, спільність інтересів до певної справи, спільність соціальної належності, можливість разом провести час, розважитися.

У результаті складається ситуація, коли в неформальному середовищі відсутні умови для повноцінного розкриття особистості, її персоналізації. З одного досить обмеженого щодо самореалізації та самопрезентації середовища (родина) студент потрапляє в іншу, не менш локальну щодо реалізації соціальних очікувань спільність (дружна компанія). Як наголошується в багатьох дослідженнях, що стосується особистісного зростання та психологічного віку, то до ЗВО приходять навіть не підлітки, а діти з відсутністю самостійності у прийнятті будь-яких рішень. Виникає проблема пошуку шляхів виходу з не зовсім сприятливої ситуації особистісного розвитку студентської молоді в умовах основного мікросередовища.

Вирішенню цієї проблеми має сприяти насамперед виховна робота у вищій (створення оптимальних умов для всебічного позитивного розвитку особистості студента). Основний акцент у виховній роботі, на наш погляд, необхідно зробити на корекцію та розвиток таких особистісних якостей студентської молоді як моральність, громадянськість, патріотизм, колективізм. Моральність – поняття високо духовне, яке закладається сім'єю від народження дитини й формується протягом багатьох років.

На перших заняттях необхідно зосередити увагу студентів на дотриманні Правил внутрішнього розпорядку, правил поведінки в суспільстві (зокрема – нагадати про заборону куріння та розпивання спиртних напоїв у громадських місцях). Особливу роль розвитку моральності у студентів відіграє їхня форма та стиль одягу. Крім того, рекомендується проведення тематичних заходів у групах, присвячених знаменним датам військово-патріотичної спрямованості (конкурсу стінгазет, можливо, навіть літературно-музичних композицій).

Розвитку громадянськості сприяють п'ятихвилинки – обговорення блоку новин про те, що відбувається в країні і за її межами, подій економічного й геополітичного характеру. П'ятихвилинки можуть бути присвячені знайомству з історико-культурними пам'ятками Вінниці, з історією ВНМУ, визначними місцями області. Найбільший ефект досягається під час спільного відвідування музеїв, виставок тощо.

Наступний напрям – низка заходів, що мають стати запорукою формування усвідомленого прагнення до здорового способу життя у студентів як майбутніх батьків і лікарів. Під час вивчення теми «Публічний виступ» студенти виступають із презентаціями про шкоду вживання наркотичних речовин, куріння, («проти» куріння, вживання наркотиків та спиртних напоїв, – «за» живе спілкування, «за» заняття спортом).

У ВНМУ проводиться багато заходів з формування у студентів культури міжнародних відносин (виставки, інтернаціональні заходи з художньої самодіяльності, до Міжнародного дня студентів, Дня української писемності, новорічних свят).

Отже, виховна функція викладача ЗВО є однією з найбільш важливих і затребуваних у контексті модернізації медичної освіти, а комплексна реалізація описаних вище та багатьох інших заходів у межах зазначених напрямів, безумовно, приведе до позитивних результатів.

Лобастова Т.В.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ

Збереження, охорона та зміцнення здоров'я громадян є одним із ключових пріоритетів держави, який покликана реалізувати система охорони здоров'я. З 2020 року освітня сфера України, як і більшості країн світу, функціонувала в умовах пандемії та обмежень, пов'язаних зі стрімким поширенням захворюваності на COVID-19. У цей період на перший план виходили питання створення безпечного середовища і запровадження дистанційного формату навчання. Через два роки, 24 лютого 2022 року, з початком повномасштабної збройної агресії росії ситуація значно ускладнилася. У перші дні повномасштабної війни освітній процес в українських університетах було призупинено. Багато викладачів та студентів були змушені терміново виїжджати як до більш безпечних регіонів України, так і за її межі. Пандемія COVID-19 виявила слабкі сторони системи громадського здоров'я та реагування на надзвичайні ситуації, а в деяких випадках — відсутність національних, регіональних та місцевих планів і процедур готовності до надзвичайних ситуацій. При Міністерстві охорони здоров'я України було створено Центр громадського здоров'я, що відзначає початок трансформації системи громадського здоров'я в країні. Протягом останніх чотирьох років в Україні було здійснено низку масштабних заходів щодо цифровізації сфери охорони здоров'я. Програма медичних гарантій не в повній мірі відображає пакети пріоритетних послуг, які набувають першочергового значення в умовах війни та у пост-воєнний період (лікування травм, опіків, реабілітація, послуги з психічного здоров'я). Державні програми у сфері охорони здоров'я не враховують втрат системи охорони здоров'я, понесених збитків, необхідних змін пріоритетів у сфері охорони здоров'я (переліку медичних послуг та станів). Система охорони здоров'я зазнає також особливого навантаження у зв'язку із міграцією населення. Яку роль повинні відігравати медичні університети у процесі реформування системи охорони здоров'я? Реформування охорони здоров'я слід розпочинати в аудиторіях медичних університетів – адже навчати набагато легше, ніж перевчати. Розв'язана Російською Федерацією повномасштабна війна завдала значної шкоди системі охорони здоров'я (СОЗ) України. Йдеться про руйнування медичної інфраструктури, неможливість дотримання норм профілактики та лікування, брак медичних кадрів в деяких регіонах та порушення логістичних зв'язків, що перешкоджає вчасному та повному забезпеченню населення засобами медичного призначення. Початок бойових дій армії рф на території України кардинально змінив ситуацію з іноземцями. Ще до 24 лютого посольства